Rapport tas-Sena 1954

RAPPORT AMMINISTRATIV TAS-SEGRETARJU MOQRI FIL-LAQGHA ĠENERALI TA' L-24 TA' APRIL, 1955.

MILL-HATRA tal-Kunsill sal-lum l-"Għaqda tal-Kittieba tal-Malti" issoktat titħabat sabiex l-iskop li għalih twaqqfet jintlaħaq dejjem aktar; dan it-taħbit ta frott bnin li ġà qegħdin igawduh il-kittieba Maltin. Bħalma weħed għandu jistenna t-triq ma kenitx watja għal kollox, infatti l-President laqqa' l-Kunsill 17-il darba biex dan jistħarreġ il-qagħda li minn żmien għal ieħor kienet tinqala' u jieħu l-passi meħtieġa għall-ġid ta' lsienna u ta' min iħabrek biex isebbħu u jagħnih bil-letteratura li tixraqlu.

Barra minn għadd ta' oħrajn ta' importanza iżgħar, il-Kunsill kellu jipprova jsib tarf ta' żewġ kustjonijiet li kull waħda minnhom kienet tolqot b'mod dirett il-ħajja tal-Għaqda; l-ewwel kienet dwar l-istatut u l-oħra dwar id-drittijiet ta' l-awturi, speċjalment dawk li x-xogħlijiet tagħhom jixxandru mir-Rediffusion.

Sabiex il-Kunsill jilqa' x-xewqa ta' għadd ta' Membri Akkademiċi li jsir xi tibdil u xi żidiet fl-Istatut waqqaf kommissjoni magħmula mill-Viċi President, is-Sur A. Cremona u Dr. A. Buttigieg, Membru tal-Kunsill; dawn studjaw il-proposti mressqin mill-Membri u għamlu xi suġġerimenti; il-Kunsill kellu wkoll xi proposti oħra tiegħu wara li stħarreġ bir-reqqa r-rapport tal-kommissjoni; il-frott ta' din il-ħidma ssibuh miġbur quddiemkom — importanti ħafna hi l-kustjoni ta' l-affiljazzjoni — biex intom taqtgħu dak li għandu jsir.

Fuq id-drittijiet ta' l-awturi kulħadd kien tal-fehma li jeħtieġ jittieħdu passi sabiex ix-xogħol tal-pinna ma jibqax ikun aktar sfruttat u fuq kollox sabiex il-livell tax-xandir jogħla b'mod li s-semmiegħa waqt li jkunu qed jieħdu pjaċir ikunu wkoll fl-istess ħin — saħansitra xi drabi bla ma jindunaw — qegħdin jedukaw moħħhom u qalbhom. B'dan l-iskop twaqqfu tliet kummissjonijiet: l-ewwel waħda, magħmula mill-Professur Ġ. Aquilina, Dr. A. Buttigieg u s-Sur Ġużè Diacono, studjat il-qagħda u irrapportat fuqha. Hriġna fl-istampa u qanqalna ħafna kliem u kummenti li servew ta' ġid; bosta għaqdiet oħra kitbulna biex igħidulna kemm kienu jaqblu mal-fehma tagħna u jħajruna nissoktaw fit-triq li konna qbadna, iżda kien hemm xi wħud li donnu ma għoġobnihomx għax forsi ħasbu li ma kienx ser jaqblilhom. Wara

dan twaqqfet it-tieni kommissoni li ħadu sehem fiha s-Sur Ġużè Chetcuti u s-Sur Ivo Muscat Azzopardi biex tagħmel suġġerimenti konkreti. Bir-rapport ta' din it-tieni kommssjoni f'idejna stedinna lill-għaqdiet u x-xirkiet l-oħra li bejn wieħed u ieħor qegħdin jaħdmu għall-ideal tagħna sabiex jingħaqdu magħna ħalli lkoll flimkien navanzaw fit-triq li kif konna naħsbu ma kenitx sejra tkun nieqsa mit-tweġħir u t-tfixkil. Kważi kull min stedinna wieġeb u ssieħeb magħna. Tlaqqgħu d-delegati taħt it-tmexxija tal-President tal-Għaqda tagħna għal darba darbtejn u dawn wara li studjaw is-sitwazzjoni, stħarrġu s-suġġerimenti, qatgħu x'passi kellhom jittieħdu u ħatru kommissjoni ta' erbgħa : Il-Professur Aquilina, il-Professur Kan. E. Coleiro, l-Avukat Ġorġ Zammit, u s-Segretarju tal-Għaqda tal-Kittieba 'ex-officio' Membru u Segretarju tal-Kommissjoni li kellhom imexxu l-ftehim. Din il-kommissjoni għadha kif temmet ħidmitha għal kollox — iżda kif ġa tajt x'wieħed jifhem, l-awturi ġa ilhom xi żmien jitħallsu aħjar u ġa hemm min jieħu ħsieb jara l-livell tax-xandir bil-mod il-mod jogħla u jitjieb. Hu xieraq li r-rapport tiegħi fuq din il-kustjoni jingħalaq b'kelma ta' ħajr lid-Direttur tar-Rediffusion għall-mod ġentili li bih dejjem laqa' l-Kommissjoni u sema' dak li riedna ngħidulu, u li xi drabi żgur ma kienx idoqqlu ħelu f'widnejh.

Kif kien fisser il-President fid-diskors li għamel fil-Laqgħa Ġenerali meta kien inħatar il-Kunsill, il-parir tal-Għaqda tagħna hu mfittex u mismugħ u dan minkejja l-fatt li l-isem tal-Membri tal-Kunsill baqa' qatt ma deher fil-Gazzetta tal-Gvern kif kien isir fl-imgħoddi. Infatti fost il-membri tal-kumitat imwaqqaf mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni u taħt il-presidenza ta' l-istess Direttur ta' l-Edukazzjoni biex jagħtu parir lill-Ministru dwar sussidji lill-awturi ta' xogħlijiet miktubin bil-Malti, tnejn jirrappreżentaw lill-Għaqda. Ir-Rediffusion ta' sikwit titlob l-għajnuna tal-Kunsill — dan ġara meta riedet tagħmel kompetizzjoni ta' stejjer qsar, ta' xandir speċjali għall-miġja tal-maħbuba Reġina tagħna u f'okkażjonijiet oħra wkoll; għalkemm mhux dejjem ix-xewqa tagħna kienet milqugħa għal kollox, iżda dejjem ittieħdu miżuri favorevoli, ta' min isemmi fost l-oħrajn il-ħlas lill-eżaminaturi ta' kompetizzjonijiet. Kien hawn ukoll min xtaq ikun jaf kif naħsbuha aħna qabel ma jintrapprendi xi xogħol ta' pubblikazzjoni. Safejn stajna aħna qatt ma nqasna li nagħtu l-għajnuna

tagħna wkoll meta saħansitra xi membri kellhom imħabba f'hekk jissigrifikaw ħinhom.

Hağ'oħra li tkompli tqawwilna qalbna hi t-talba ta' xi kittieba żgħażagħ li ġa bdew jagħmlu isem fil-qasam letterarju Malti biex jidħlu magħna u jkollhom il-ġieh jissieħbu magħna fil-ħidma favur ilsienna. Imħabba xi proposti li tressqu quddiem il-kommissjoni li kellha f'idejha r-reviżjoni ta' l-istatut, it-talba ta' xi wħud minn dawn għadha ma ġietx milqugħa, iżda nittamaw li l-Kunsill il-ġdid ikun jista' jieħu ħsiebha bla telf ta' żmien. Dan jgħodd ukoll għall-kustjoni ta' l-affiljazzjoni.

Il-mewt tas-Sur Ugo Muscat Azzopardi kienet għall-Għaqda daqqa ta' ħarta li l-effetti tagħha sejrin jibqgħu jinħassu għal xi żmien. Fl-aħħar rapport amministrativ semmejt kif bl-għajnuna tas-Sur Ugo Muscat Azzopardi l-Għaqda waqqfet Darha; il-mewt tiegħu setgħet ċaħħditna minnha li ma kienx għall-qalb tajba ta' għadd mill-Membri Akkademiċi li refgħu l-piż tal-kera; b'dan il-mod biss bqajna ngawdu l-istess vantaġġi.

Għalkemm ix-xewqa tal-Kunsill kienet li għeluq il-mitt sena tat-twelid ta' l-ewwel President tal-Għaqda, il-mibki iżda qatt minsi Kav. Ġużè Muscat Azzopardi, jkun imfakkar b'mod tassew xieraq u, biex ingħid hekk permanenti, il-pjan li kien ġà thejja baqa' fil-ħsieb tagħna imħabba għadd ta' raġunijiet, imma l-aktar imħabba nuqqas ta' flus. Iżda dil-ġrajja ma setgħetx titħalla tintesa u kif tafu intom ġiet imfakkra f'IL-MALTI, l-organu uffiċjali tagħna, kif ukoll mill-President f'diskors kommemorattiv minn fuq ir-Rediffusion.

Qabel ma nagħlaq dan ir-rapport ma nixtieqx nonqos minn dmiri li nirringrazzja lil dawk fost sħabi — l-aktar il-Membri tal-Kunsill — li billi l-ħidmiet tal-Għaqda qed kull ma jmorru dejjem jiżdiedu, b'xi mod jew ieħor ħaffewli mill-piż u hekk kinuli ta' għajnuna kbira.

IT-TABIB Ġ. GALEA M.B.E., M.D., D.P.H., MAĦTUR PROFESSUR

Nifirħu lit-Tabib Ġ. Galea, President tal-"Għaqda tal-Kittieba tal-Malti" u Direttur ta' "Il-Malti", li ġie mogħti t-titlu personali ta' Professur tal-Mediċina Legali fl-Università Rjali ta' Malta flok ta' Lettur ta' l-istess materja wara rikkmandazzjoni tas-Senat imwettqa mill-Kunsill ta' l-Università, għall-merti tiegħu eċċezzjonali fl-istess karika universitarja.